

EVA

Kázání ze soboty 3.2.2018 – br. Michal Balcar

Předúvod

Vánočním kázáním o Marii jsem zahájil nepravděpodobnou sérii věnovanou biblickým ženám. Dnes je před námi její druhá část, již věnuji první ženě a praprababičce nás všech – Evě. Za inspiraci k této sérii děkuji Veronice Miškejové.

Úvod

Představte si, že by jeden den vašeho života mohl být popsán v Bibli. Jaký by to byl? Den křtu? Den, kdy jste se poprvé pomodlili? Den, kdy Bůh vyslyšel nějakou vaší zásadní modlitbu? Každý z nás by si pravděpodobně vybral den, kdy jeho víra zářila a vítězila. Stěží bychom se přiklonili ke dni, kdy se nám něco nepovedlo a jež by sloužil jako odstrašující příklad.

Eva – biblický padouch

A tohle je přesně případ Evy. Ze života, který čítal více než tisíc let, je v Bibli detailně popsán jediný den. Den její největší životní chyby. A to podle mě není fér. Toto kázání tedy chápu jako příležitost Evu rehabilitovat, jelikož si svou pověst dle mého názoru nezaslouží.

Je pravdou, že její v křesťanských kruzích pošramocenou pověst nemá na svědomí pouze kniha Genesis, ale mnohem více dvě zmínky v listech apoštola Pavla. V 1 Tim 2,14 říká, že žena byla oklamána (a ne muž) a také, že žena je z muže. Následně v 1 Kor 11 bazíruje na důležitosti toho, že žena byla stvořena z muže jako druhá. Nechápejte mě prosím špatně, protože apoštola Pavla mám ze všech biblických pisatelů v největší úctě. Ale je tohle dobrá teologie? Ženy jsou méně kvalitní lidský druh, protože žena byla oklamána (muž snad ne?!?) a protože byla stvořena v pořadí druhá?

A Pavel byl jen první z řady specifického druhu mužů, kteří se tomuto tématu věnovali. Jednalo se o muže, kteří měli praktické zkušenosti předně s knihami a teprve potom se skutečnými ženami. A ti rozpracovali Pavlovy kusé zmínky do propracovaného systému. Díky něm jsme se ve středověku dozvěděli, že Eva představuje typ ženy, která je zranitelná, iracionální, emocionální, erotická a v životě se orientuje předně smyslově (tj. není rozumově orientovaná a duchovní). A títo dobří muži měli za to, že takových je 99% ženské populace s výjimkou občasných světic, jejichž předobrazem byla Marie.

Co vlastně Evě vytýkáme?

- že vstoupila s hadem do dialogu? Pravděpodobně ne. Pokud Bůh nechtěl, aby lidé s hadem komunikovali, měl jim to sdělit. Nebo ještě lépe, měl mluvícímu hadovi (nejzchytralejšímu z polní zvěře) zamezit k lidem přístup. Problém není v tom, že spolu mluvili.
- že byla zvědavá? I tady bych se odvážil tvrdit, že ne. Zvědavost či zvidavost je přece pozitivní vlastnost. Žene pozitivní lidskou touhu objevovat nové. Tak nás Hospodin stvořil.
- že nedůvěřovala Bohu? Ano, právě tady tkví největší problém. Celý hřích začal v nedůvěře. Bylo tomu tak u Evy a je tomu úplně stejně u nás. Jestli Evě vytýkáme

nedůvěru vůči Bohu, pak ji vyčítejme i sami sobě.

- je lež, že ji had podvedl? Není. Byť nedůvěřovala Bohu, byla velmi důvěřivá. A tady je jedno z velkých poučení našeho příběhu. I když v dobré vůli uvěříme lži, může to mít fatální důsledky.

Rehabilitace Evy

Eva si svou negativní pověst nezaslouží, z jediného prostého důvodu. Celý svůj život touží po vykoupení z této chyby. Touží po tom znovu získat Hospodina! To dokládá záhadný výrok, kterým doprovází narození Kaina: „Získala jsem muže, a tím Hospodina.“ To hlavní, co Eva ztratila, není pohodlné a příjemné bydlení v zahradě Eden, ale Boží blízkost. Eva je první člověk v řadě, v níž stojíme i my, který zažívá prázdnotu, kterou nemůže nic zaplnit. Jen sám Bůh. “Stvořil jsi nás pro **sebe**, a neklidné je naše srdce, dokud nespočíme v **Tobě**”, jak říká Augustin. A vykoupení jí není dopřáno, protože skrze Kaina do jejího života nevstoupí Hospodin, ale ďábel. Není pro rodiče nic horšího, než když zemře jeho dítě. A přece je ještě horší, když jedno vaše dítě zemře rukou toho druhého.

Jak se k její touze po odpuštění staví sám Bůh? Milostivě. V Gn 3,15 dá Evě zaslíbení: “Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.” V Gn 3,21 toto zaslíbení podloží něčím hmatatelným: “Hospodin Bůh udělal Adamovi a jeho ženě kožené suknice a přiděl je.” Jen skrze obět bude Evina chyba odčiněna.

Eva

Mám radost, že Eva je nejčastější ženské jméno v našem sboru. Milé Evičky, všechny děláte naši pramáti čest.

Je Eva zranitelná, iracionální, emocionální, erotická? Přesně takovou ženu bych chtěl vedle sebe. Vlastně přesně takovou ženu vedle sebe mám (i když se jmenuje Martina). Obyčejná ženská pro obyčejného chlapa, kteří udělali chybu a od té doby hledají Boha a ten jim dává svou milost. Tak jako vy a já.